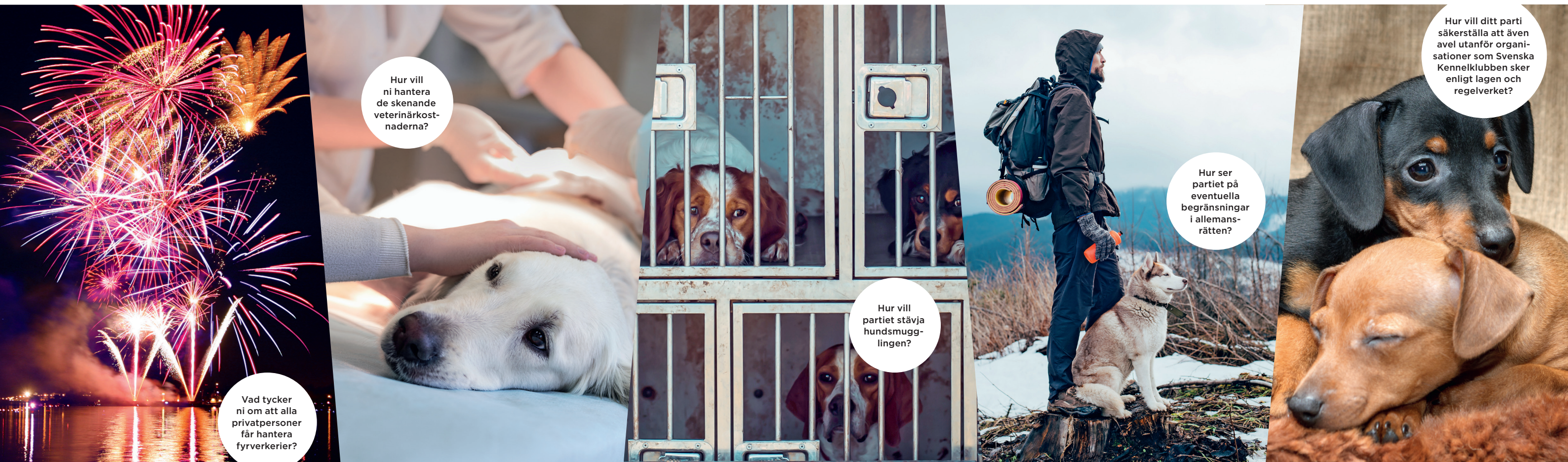

Partierna eniga: Stoppa skenande djursjukvårdskostnader!

Sverige går till val i september. Hundsport har ställt partierna mot väggen - vad kommer de att göra för oss hundägare? TEXT EWA ARVE

Hur vill ni hantera de skenande veterinärkostnaderna?

Vad tycker ni om att alla privatpersoner får hantera fyrverkerier?

Hur vill partiet stävja hundsmugglingen?

Hur ser partiet på eventuella begränsningar i allemansrätten?

Hur vill ditt parti säkerställa att även avel utanför organisationer som Svenska Kennelklubben sker enligt lagen och regelverket?

VÄNSTERPARTIET, V:

”Staten bör ta ett större ansvar”

Du ska inte behöva bli ruinerad om din hund blir sjuk, eller tvingas välja bort nödvändig vård. Det anser Vänsterpartiet vara den viktigaste frågan för Sveriges hundägare. För partiet är det uppenbart att staten måste ta ett större ansvar för att reglera priserna inom djurvården. Inte minst för att förebygga att djur far illa på grund av utebliven vård. Veterinärkostnaderna har ökat i hela landet, men skiljer sig samtidigt åt beroende på var i Sverige man bor. Priserna för djursjukvård måste ner och de måste bli mer likvärdiga i landet. V vill därför utreda och införa nationella

tariffer, där ansvarig myndighet ges i uppdrag att ta fram fasta priser för veterinärvården. Tyskland har redan ett system med tariffer. Det V vill se i Sverige är något liknande.

I frågan om veterinärbristen så menar Vänsterpartiet att den är så pass stor att djurvälrfården inte kan upprätthållas och att veterinärer har vittnat om att djur avlivats för att tillgången på vård inte funnits. För att få tillgång till en jämlik veterinärvård i hela landet har V föreslagit att bygga ut veterinärutbildningen med fler utbildningsplatser.

När det gäller fyrverkerier vill partiet se ett förbud av försäljning av fyrverkerier till allmänheten. All användning av fyrverkerier ska ske av utbildade pyrotekniker.

Illegal införsel av hundar måste Tullverket ha resurser att bekämpa, anser V. Partiet tycker även att det

behövs en strängare reglering för att minska risken att hundvalpar kommer till Sverige med falska papper. En sådan reglering skulle kunna begränsa import av hela kullar och ställa krav på att valparna ska vara äldre innan de får importeras.

Partiet är emot avel utanför SKKs regler. De anser att det är rimligt att alla som bedriver hundavel är registrerade. Kontrollerna ska stärkas. V har föreslagit kraftigt ökade resurser till länsstyrelserna för att kunna utföra fler djurskyddskontroller. Men det behövs även en starkare lagstiftning som förbjuder extremavel.

Vänsterpartiet står upp för allemansrätten. Hotet mot allemansrätten kommer inte från den nedlagda Renmarkskommittén utan finns här och nu från nuvarande regering och Sverigedemokraterna som redan försvagat allmänhetens tillgång till

FOTO ADDBEE STOCK

stränderna, och som dessutom har för avsikt att ytterligare försvaga strandskyddet. ●

SOCIALDEMOKRATERNA, S:

”Stoppa den aggressiva vinstjakten”

Socialdemokraterna anser att det har blivit för dyrt för hårt arbetande människor med djur att gå till veterinären. Veterinärbranschen har blivit en oligopolmarknad. Det är dags att stoppa den aggressiva vinstjakten och säkra god tillgång till veterinärer i hela landet. S har föreslagit ett paket med sex åtgärder som bland annat innehåller

krav på ökad pristransparens, ökade möjligheter till jämförelser mellan försäkringsbolag och att stoppa vinstjakten. I Frankrike finns en lag som säger att veterinärer måste vara majoritetsägare i klinikerna och att djursjukvård inte får drivas i vinstsyfte - S vill utreda möjligheten till en sådan lag i Sverige. Vidare föreslår partiet en utredning av utformningen av tariffsystem och att säkerställa veterinärberedskap genom att ställa krav på privata aktörer. Dessutom bör Konkurrensverkets uppdrag breddas och befogenheterna stärkas, anser partiet.

När det gäller fyrverkerier anser S att man har stor respekt för att fyrverkerier kan innebära både fara och otrygghet för människor och djur. Samtidigt är det en tradition kring vissa högtider som många människor uppskattar. Lagstiftningen kring

privat bruk av fyrverkerier är redan restriktiv, och S anser därför inte att det är rimligt med ett totalförbud. Det stora problemet är efterlevnaden av de regler som finns och här kan mer behöva göras.

Den illegala hunduppfödningen och smuglingen har blivit en viktig inkomstkälla för de kriminella gängerna. Med smuglingen av ovaccinerade hundar riskerar också farliga sjukdomar som rabies att spridas till Sverige. Det är naturligtvis helt oacceptabelt. S vill skapa ordning och reda på hundmarknaden så att människor kan känna sig trygga när de köper ett husdjur. S vill att veterinärer ska kunna larma vid misstanke, riva hinder för informationsdelning och ta bort otydlig ansvarsfördelning mellan myndigheter. S vill också införa ett nationellt ärendehanteringssystem ►

för att effektivisera samordningen mellan länsstyrelser och förhindra att personer som tidigare har fått hundförbud skaffar nya hundar i andra län. Dessutom vill partiet införa kännbara straff för hundägare och hundsmugglare som genom illegal uppfödning utsätter djur för lidande eller använder hundar som vapen i brottslig verksamhet.

I frågan om icke reglerad avel hänvisar partiet till den nya EU-lagstiftningen om att hundar som säljs i EU ska ID-märkas med mikrochip och registreras för full spårbarhet, vilket enligt partiet är ett viktigt steg på vägen. För att säkerställa att regelverken efterlevs behövs bland annat fler kontroller av hunduppfödare, större möjligheter för myndigheter att dela information mellan varandra och en översyn av straffskalorna både för djurplågeri och andra relevanta brott kopplade till illegal djurverksamhet och organiserad brottslighet.

Allemansrätten ska värnas, inte kringskäras, anser Socialdemokraterna. Det är olyckligt och oansvarigt av den nuvarande SD-regeringen att ha slarvat bort fyra år i denna viktiga fråga. Det som behövs är ansvarstagande och politisk vilja att få på plats en reglering som bygger på samförvaltning där staten har ett huvudansvar för upplåtelseerna av jakt och fiske. ●

MILJÖPARTIET, MP:

”Ett brett åtgärds-paket nödvändigt”

Det viktigaste ur den enskilde hundägarens perspektiv är kostnaden för djursjukvård. MP anser att det behövs säkras en modell för djursjukvården som garanterar skäliga priser. Här är pristransparensen en central del. Befintlig lagstiftning måste börja användas fullt ut. Det finns ett krav på prisinformation gentemot både djursjukvårdsföretag och djurägare som behöver göras tydligt. Konsumentverket kan ges i uppdrag att teckna en branschöverenskommelse om tillgänglig prisinformation på vårdgivarnas webbplatser. En utredning behövs för att titta på om vård av djur kan inkluderas i konsumenttjänstlagen och som granskar dagens

oligopolstruktur.

I Sveriges grannländer används en rad intressanta verktyg för att motverka oskäligen affärsmetoder. Det råder stor brist på både veterinärer och djursjukskötare i Sverige, därför behöver antalet platser på veterinärutbildningarna långsiktigt utökas. En helt central fråga är också arbetsmiljön som visat sig ha brister och en anledning att många lämnar yrket.

Fyrverkerier: Hantering av smålar, raketer och fyrverkerier ska förbjudas för privatpersoner, anser Miljöpartiet.

Miljöpartiet anser också att när det gäller hundsmuggling så är ett av problemen att djur räknas som varor i konsumentköplagen och den fria rörligheten för varor är en grundbult för EUs inre marknad. Detta kan få negativa följder. Det behövs en utredning som granskar frågan närmare. På nationell nivå bör både Åklagarmyndigheten och polisen ges i uppdrag att prioritera smuggelärenden högre, och det behövs fler stickprovskontroller. Det ska vara allmänt känt att det är straffbart att köpa en smuggelhund. Det behövs ett förbud mot att importera en hel valpkull till Sverige, och inga hundar under åtta månader ska få importeras. MP anser att veterinärer måste kunna anmäla misstanke om illegal införsel, och de eventuella hinder som finns i systemet i dag behöver undanröjas.

Om oreglerad avel utanför SKK: Breda spårbarhetskrav och att mindre uppfödare täcks av regelverket är centralt för djurskyddet och för att stoppa den illegala handeln, men också för att säkra en schysst marknad för alla seriösa uppfödare. För att lagstiftningen ska få effekt i praktiken krävs också att våra myndigheter ges mer resurser att utreda och följa upp misstänkta smuggelärenden, att systemet för registrering av djur och verifiering av annonser håller hög kvalitet och att sanktionerna blir tillräckligt kännbara för att avskräcka illegala aktörer.

Miljöpartiet ser inte att allemansrätten hade behövts begränsas av Renmarkskommitténs förslag. Frågan om upplåtelse av småviltsjakt och fiske i norra Sverige är komplicerad och kräver stor omsorg, just därför tillsatte Miljöpartiet Renmarks-kommittén när vi satt i regering. För oss är det viktigt att utreda frågan ordentligt. ●

CENTERPARTIET, C:

”Klinikerna ska ge tydlig prisinformation”

För Centerpartiet står hundarnas välfärd och hälsa högt på dagordningen. Därför driver C frågor som att komma till rätta med skenande veterinärpriser, stävja hundsmuggling och säkerställa att den svenska djurskyddslagstiftningen och lagen om hundtillsyn efterlevs. För det senare krävs att länsstyrelserna har personal och resurser att bedriva ett effektivt tillsyns- och kontrollarbete.

Mer konkret gällande djursjukvårdskostnaderna delar partiet Konkurrensverkets bild att kostnadsutvecklingen beror på flera faktorer, låg pristransparens och svårigheter att jämföra priser. Marknadskoncentrationen och det faktum att vården blivit mera avancerad och tillgänglig har sannolikt också bidragit. C vill se en ökad pristransparens. Tydligare prisinformation och jämförbarhet mellan kliniker skulle stärka konkurrensen och dämpa prisutvecklingen. Det behövs krav på att kliniker öppet redovisar priser för vanliga undersökningar, behandlingar och tilläggssavgifter, både online och på plats. C anser att staten har ett stort ansvar att trygga tillgången och kvaliteten på veterinärvård i hela landet. Utförandet bör däremot normalt ske i privat regi. Staten har en roll när marknaden inte fungerar, bland annat för smittskydd, beredskap och tillgång till veterinär service i glesbygd.

I fyrverkerifrågan anser Centern inte att försäljning av fyrverkerier till privatpersoner ska totalförbjudas. Däremot finns redan i dag stora möjligheter att på kommunal nivå begränsa användningen. Det är också en fråga som många centerpartister driver på lokal nivå. Vidare har partiet förståelse för att fyrverkerier kan skapa problem hos djurägare. Centerpartiet vill därför att kommunerna utnyttjar de möjligheter som finns att reglera användningen av fyrverkerier. C vill också att polisen blir bättre på att stävja lagöverträdelse när fyrverkerier används på ett skadligt sätt.

Hundsmuggling: Centerpartiet skriver att man ser med oro på den

utbredda hundsmugglingen och partiet i flera år varit pådrivande för att stävja den. Särskilt under pandemin när smugglingen ökade. På senare år har det glädjande nog hänt en hel del; medvetenheten hos konsumenter och annonssajter har ökat; kontrollerna vid gränsen har skärpts; myndigheterna har blivit bättre på att samverka; straffutläggningen har skärpts och det har också skett framsteg på EU-nivå. C vill utveckla detta arbete ytterligare. En utredning har nyligen bland annat föreslagit att det ska inrättas en helt ny lag om införsel av sällskapsdjur, att det ska införas anmälningsskyldighet för personal inom djurens hälso- och sjukvård, samt att kontrollorganisationen ska förbättras. Centerpartiet är beredd att ställa sig bakom flera av utredningens förslag.

Om oreglerad avel svarar partiet att den nya EU-lagstiftningen bygger på en utvecklad offentlig och rättsligt bindande tillsyn. Därmed kommer det att krävas att behöriga myndigheter, bland annat Jordbruksverket och länsstyrelserna, ges de verktyg de behöver för att kunna bedriva en effektiv tillsyn.

Frågan om rätten till jakt och fiske på statlig mark inom renskötselområdet är en fråga som engagerar många. Centerpartiet vill att frågan ska lösas politiskt och inte genom juridiken. Därför stödjer vi tillsättandet av en ny utredning. Vår inställning är att alla som vill ska kunna fortsätta jaga och fiska på statens mark ovan odlingsgränsen och i renbetesfjällen, utan att det blir avsevärt svårare eller dyrare. ●

LIBERALERNA, L:

”Det ska finnas djursjukvård i hela landet”

Liberalerna vill fortsätta arbetet med att öka konkurrensen inom djursjukvården för bättre tillgång och lägre kostnadsutveckling.

En växande efterfrågan, mer avancerade behandlingsmetoder och ny teknik driver upp priserna. Samtidigt pekar mycket på att konkurrensen på marknaden är begränsad. Ett fåtal stora aktörer

dominerar, vilket minskar trycket på priserna och riskerar att leda till ökade kostnader för djurägare. I grunden är det djurvårdsföretagen och försäkringsbolagen som har ansvar för kostnadsutvecklingen. Samtidigt kan staten skapa förutsättningar för fler utbildade veterinärer och djursjukskötare, bättre konkurrens och ökad transparens kring priser och villkor, så att djurägare får bättre insyn och en starkare ställning. Statens ansvar är att skapa goda förutsättningar för att djurvård ska finnas i hela landet, bland annat genom att möjliggöra utbildning av fler veterinärer. Samtidigt behöver marknadsaktörerna ta ett större ansvar för att vård fungerar även under obekväma tider.

Fyrverkerier ska användas med stor omsorg och hänsyn, anser L. För många, inte minst djur och deras ägare, kan de orsaka stark oro och obehag. Därför behövs ökad medvetenhet så att användningen sker med respekt för omgivningen. Det är också rimligt med tillståndskrav i tätbebyggda områden och lokala begränsningar. ●

KRISTDEMOKRATERNA, KD:

”Djurens välfärd en viktig utgångspunkt”

Att komma till rätta med de kraftigt höjda veterinärkostnaderna är den viktigaste frågan för hundägare i dag. En bristande konkurrens i kombination med kraftigt ökad efterfrågan har under åtminstone tio år drivit upp priserna. Inte minst det ökade antalet husdjur, som exempelvis hundar, i samband med pandemin har ökat efterfrågan. Möjligheten till högspecialiserade ingrepp är också pådrivande till kostnadsutvecklingen. Kristdemokraterna är bekymrade över prisutvecklingen och mot den bakgrunden gav regeringen Konkurrensverket i uppdrag att kartlägga veterinärmarknaden och utreda hur bristande transparens påverkar priser och kostnadsutveckling. Rapporten kommer nu att ligga till grund för partiets fortsatta arbete. KD vill inte skattesubventionera husdjurens vård men måste få

en bättre fungerande marknad. Det ansvaret är stort, exempelvis genom att göra det möjligt att utbilda fler veterinärer. KD vill att det ska vara lika attraktivt att bo i alla olika landsdelar och människor ska kunna känna trygghet för sig själva och sina familjemedlemmar - oavsett hur många fötter eller tassar de har - var man än bor i landet.

På frågan om fyrverkerier: Det finns regler kring fyrverkerier men partiet är bekymrat. Under senare år har användningen av raketer och smållare ibland urartat till den grad att det blivit allmänfarligt. Både människor och djur drabbas av detta. Efter de senaste årens händelser är det uppenbart att det krävs en åtstramning och bättre kontroll av regelverket, eftersom det nuvarande lätt kan kringgås.

Köptillfället är det klart mest lämpliga tillfället att öka kontrollen mot olagligt och olämpligt fyrverkeriskjutande och det är också den delen som polisen enklast kan kontrollera. Därför bör det införas skärpta krav för inköp och försäljning av fyrverkerier och skärpta tillståndskrav.

Inom hundsmugglingsproblematiken vill KD se ökade resurser till tullen så att de kan göra fler kontroller. KD vill också se höjda straff för hundsmuggling och att försäljning av valpar förbjuds för andra än hunduppfödare. Det behövs också en allmän kunskaphöjning bland presumtiva hundköpare om baksidan av smugglade hundar. Att veterinärer får skyldighet att anmäla misstänkt smuggling ser KD som en bra åtgärd som borde införas snarast möjligt: Kristdemokraterna tror att fördelarna överväger nackdelarna.

Den icke reglerade aveln behöver, enligt KD, en effektiv kontroll. Hårdare regler är sannolikt inte lösningen eftersom det gör det dyrare för seriösa uppfödare och därmed ökar incitamenten att fuska.

Renmarksfrågan: Kristdemokraternas representant i Renmarks-kommittén var i allra högsta grad pådrivande mot regeringen för att kommittén skulle läggas ner eftersom utredningen tog helt fel väg enligt KDs sätt att se på frågan. Allemansrätten är en viktig grundbult i svenskt friluftsliv men den måste samtidigt bevakas så att den inte utnyttjas i kommersiella syften. Vi bör se varför den en gång infördes. ● ►

MODERATERNA, M:

”Konkurrens-situationen måste granskas vidare”

Tillgången till veterinärvård i hela landet måste förbättras och kostnaderna måste bli rimliga.

Djursjukvårdsmarknaden domineras i dag av ett fåtal stora aktörer. När konkurrensen minskar stiger priserna. Moderaterna vill se sund och skarp konkurrens på marknaden och välkomnar Konkurrensverkets förslag om prisinformation. På partiets stämma hösten 2025 beslutades att konkurrenssituationen för vård av och läkemedel till husdjur ska granskas. Staten har ett ansvar för att grundläggande förutsättningar finns, bland annat genom att säkerställa tillräcklig tillgång på veterinärer. Därför har regeringen gett SLU i uppdrag att utöka antalet utbildningsplatser för veterinärer och djursjukskötare.

Moderaterna vill se fortsatt möjlighet till ett kontrollerat och reglerat firande där fyrverkerier ingår. Möjligheten att få skjuta fyrverkerier är i grund och botten en intresseavvägning mellan att få en ordning där djur och människor inte far illa och den långa tradition vi har inom rimliga gränser ska fortsätta kunna utövas. Sveriges lagstiftning bygger på EU-lagstiftningen och därför kan inte regeringen helt förbjuda godkända fyrverkerier. Utifrån det utrymme som EU-lagstiftningen ger så har dock ytterligare begränsningar införts. För att undvika okynnes-skjutandet finns det redan tydliga regleringar som gör att skjutning är avsedd för särskilda arrangemang och högtider med en omfattande tillståndsplikt. Därutöver finns möjlighet för kommuner att genom den kommunala ordningsstadgan införa särskilda föreskrifter och mer långtgående restriktioner. Moderaterna driver även frågan på EU-nivå och vill se skärpta regler för att minska missbruk av pyroteknik vid organiserad brottslighet.

Hundsmuggling är ett allvarligt problem som inte bara handlar om djurskydd, det är kopplat till organiserad brottslighet. Moderaterna vill ha ett starkt Tullverk med tillräckliga befogenheter och resur-

ser. Samverkan mellan Tullverket, Jordbruksverket, SVA och Polisen behöver fungera väl och vara systematisk. Den som smugglar hundar ska lagföras och straffas kännbart.

Att veterinärer får möjlighet att anmäla misstänkt hundsmuggling är en fråga som M driver aktivt. M välkomnar ett utredningsarbete och ser fram emot att ett förslag leder till konkret lagstiftning som ger veterinärer en tydlig rätt och i relevanta fall en skyldighet att anmäla misstänkt hundsmuggling till berörda myndigheter.

Icke-reglerad avel: Moderaterna välkomnar det nya EU-regelverket. För att säkerställa att även avel utanför organisationer som SKK följer lagen, krävs en effektiv tillsyn av ansvariga myndigheter som Jordbruksverket och länsstyrelserna. Myndigheterna måste ges tydliga uppdrag och resurser för att kunna agera mot uppfödare som inte följer regelverket.

Moderaterna värnar allemansrätten. Moderaterna reserverade sig mot Renmarkskommitténs förslag och välkomnade att kommittén lades ner. Förslagen hade inneburit oacceptabla inskränkningar i alla medborgares rätt att jaga och fiska i fjällen. ●

SVERIGEDEMOKRATERNA, SD:

”Gör en bredare genomlysning av marknaden”

För att göra det bättre att vara hundägare i Sverige vill SD att utvecklingen med veterinärvårdspriserna måste vända. Det finns inte en enskild sak som driver på kostnaderna utan det är en mängd olika faktorer som konkurrensverket redogör för på ett förtjänstfullt sätt i sin rapport. Man kan sammanfatta problemen med bristande pristransparens, bristande konkurrens framför allt vad gäller akutsjukvård, allmän kostnadsutveckling i samhället, försäkringsbolag som förhållit sig allt för passiva och vältrar över kostnaderna på premier och avsaknad på allmänna behandlingsrekommendationer.

Steg ett är att genomföra samt-

liga förslag i konkurrensverkets utredning. Möjliggörande av förbättrad pristransparens, framtagande av allmänna behandlingsrekommendationer samt en mer omfattande utredning som tittar på alla djurslag och marknaden i stort, inklusive försäkringsmarknaden, är särskilt viktiga förslag. SD ser gärna att man även utvärderar hur man kan ge Konkurrensverket mer inflytande att granska även mindre företagsaffärer på marknaden. Staten har naturligtvis ett ansvar och en viktig funktion är distriktsveterinärerna. Det kan vara relevant att framöver även titta på vilken roll de statliga djursjukvårdsenheterna som även omfattar djursjukhuset i Uppsala kan spela när det kommer till konkurrens på marknaden.

Användning av fyrverkerier är i dag är fri. Den är kraftigt begränsad genom att en lång rad förbud av olika produkter och i allmänhet krav på tillstånd. Därutöver har kommunerna långtgående rådighet att reglera var och hur fyrverkerier får brukas. Men, olagligt användande av pyroteknik måste naturligtvis stävas särskilt när det används som vapen.

Hundsmuggling: Inom kort väntas en ny utredning om åtgärder mot smuggling av sällskapsdjur presenteras som regeringen tillsatte i fjol. SD ser fram emot att titta närmare på dessa förslag. Partiet är positivt till att veterinärer ska få möjlighet att anmäla misstänkt hundsmuggling. I allmänhet behöver så väl djursjukvården och rättsvårdande myndigheter prioritera problemet i ökad utsträckning.

Om icke-reglerad avel menar SD att riksdagens beslut om propositionen *Hund under kontroll* ger ökade befogenheter till både polis och länsstyrelser. De ökade resurserna till Tullverket bör även vara positivt för att bekämpa denna typ av avels-verksamhet.

Konsekvensen av att Renmarkskommittén lagts ner är att det skapas förutsättningar för en ordning i fjällen där alla svenska medborgare lever under samma regler. Alla svenska medborgare ska ha rätt att så väl jaga som fiska i fjällen. Staten behöver ta ett större ansvar för att möjliggöra friluftsturism. Fjällen ska vara tillgängliga för alla svenska medborgare och deras fyrbenta familjemedlemmar. ●